

Med värdet i *tankarna*

Att dieselstölder är ett växande problem – det vet vi alla. Med tanke på vad det kostar så kan flera av systemen på marknaden snabbt bli lönsamma. Det menar Svensk Åkeritidnings tekniske redaktör Bosse Norvinge.

TEXT OCH FOTO: BOSSE NORVINGE

Kriminella som stjälar diesel är ett stort problem inom hela näringen. Vi har drabbats vi också och har börjat parkera bilarna kloss in på släpen, säger Thomas Persson på Olle P:s Åkeri i Ängelholm.

Olle P:s Åkeri har bland annat försökt hålla borta tjuvarna med så kallade slangningsskydd, men förgäves.

– De slår i ett spett genom insatserna och då kan de sänka ner sina pumpar, förklarar Thomas Persson, som har bilarna på inhägnat område med larm.

– De har också skimmat dieselskort. Innan vi hann stoppa dem hade de tankat för 64 000 kronor.

– Vi anmäler allt men snart känns det inte som att det är någon vits. Polisen tar inte branschen på allvar.

Olle P:s Åkeri är långt ifrån ensamma om att ha blivit utsatta. Bara i augusti i fjol kom det in 1 028 anmälningar om dieselstölder, en dramatisk ökning från januari med sina drygt 380 anmälningar.

Det är välkänt att det finns olika kategorier dieseltjuvar – allt från tillfällighetstjuven, ofta av lokal härkomst som lever under en ansträngd ekonomi och väljer att söla med trädgårdsslangar och plastdunkar för att komma över en skvätt soppa till personbilen. Sedan är det de organiserade ligorna som affärsmässigt vill omvandla bränslet till pengar.

De har resurser och utrustning och kan utan vidare borra hål i tankar, stjäla med sig hela tanken, eller om det är riktigt illa – ta hela lastbilen.

Mellan dessa grupper finns en rätt ny grupp som alla känner till men få vill tala offentligt om. Det är gruppen som behöver tillskottet för att transporter ska gå runt.

Samtidigt som stölderna ökar konstaterar flera av dem som jobbar med skydd att intresset att göra något åt situationen är lågt från näringen.

En bild som också bekräftas av välkände Per-Arne Nilson, som arbetar med risk och hotbilder inom transportnäringen.

– Varför köper man inte dieselstöldskydd? Idag finns det bra larmanläggningar. Det är inte bara literpriset som ska räknas in utan också skador och stillestånd.

Samma bild ger Sture Berg på MCD AB:

– Ibland känns det som att marknaden inte riktigt är mogen. Alla tycker det är jobbigt med stölder men ingen vill göra något åt det.

Per-Arne Nilsson trycker på vikten av att anmäla alla brott.

– Alla måste se det i ett större perspektiv. Gör man inte någon polisanmälan kan man inte förvänta sig att samhället ska göra något heller.

Så skyddar du dig

NIVÅVAKT MED LARM

Lastbilstillverkarna har ännu inga stölskyddssystem att tala om, men både Scania och Volvo är väl medvetna om problemet. Idag erbjuder man dock bara låsbara tanklock, det är ungefär allt.

Till Volvos Dynafleet finns däremot en funktion som känner av onormal nivå-sänkning men ännu är det inget som är kopplat till larmfunktionen som förhoppningsvis snart kommer lanseras. Rent tekniskt finns mycket av komponenterna av ett nivå-larm redan inmonterat i alla fordon i form av tanknivågivaren, men enligt Volvo är huvudfrågan om kunden vill betala för funktionen.

SLANGNINGSSKYDD

Det enklaste och vanligaste hjälpmedlet för att försvåra för tjuven är de så kallade slangningsskydden. Det finns flera olika tillverkare och leverantörer men i grunden handlar det om samma sak – någon form av metallkonstruktion som monteras i tankens påfyllningsrör, som ska göra det i princip omöjligt att slanga bränsle. Skyddar dock inte mot de med tillräckliga verktyg för att slå hål i skyddet, eller pressa ner det i tanken. Det finns en rad modeller i spannet 1 000–5 000 kronor.

DNA-MÄRKNING

I Värmland pågår ett pilotprojekt med system som ska monteras på större dieseltankar och maskiner i områden som drabbats hårt av stölder. Om någon försöker stjäla diesel ska ett larm utlösas och polis snabbt vara på plats. I samband med stölden besprutas dessutom tjuven med så kallat märk-dna som är svår att tvätta bort, och som underlättar för att knyta brottslingen till brottsplatsen.

BLÅDIESEL

En annan enkel lösning är att färga dieseln, som är tänkt att göra dieseln mindre attraktiv vid försäljning. Man köper helt enkelt en flaska färgmedel och häller i tanken och registrerar sig sedan i registret.

Idag finns det flera leverantörer på marknaden. Genom färgningen finns också möjligheten att bli kvitt bränslevinnet som uppkommer vid "löneförmåns-tankningar." En liter räcker till tio kubik och kostar från 400 kronor litern.

LARMSYSTEM

I Norge har nyligen lanserats ett litet, enkelt och sabotagesäkert system som ännu inte nått Sverige. Systemet som är utvecklat av branschen tillsammans med flera säkerhetsföretag fungerar så att om någon går till angrepp mot bilens tankar känner ett antal sensorer av och larmar via mobilnätet till larmcentral, förare och åkeri. Vid larmningen uppges gps-positionering.

Förutom att larmet reagerar på skadeverkan som stöld, känner det också av gasning med en sensor strategiskt placerad i hytten. En takmonterad sensor känner också av brandrök.

På svenska marknaden finns andra system. Bland annat finns ett antal stötlarm som reagerar på vibrationer. Flera av dessa kan utrustas med tillbehör som chockdetektor och nivåvakt som kan kopplas till siren, eller gsm-sändare.

Det finns också dieseltanklarm som larmar och kan filma, samt sända sms.

Andra larm kan reagera på om någon uppehåller sig inom en halv till en meter från tanken. Systemet larmar därefter med siren och till mobiltelefonen via serviceportal.

Vidare finns det på marknaden rena spårsändare men dessa är mer riktade till entreprenad- och skogsmaskinägare och deras farmartankar.

Larmsystemen kostar från 2 000 kronor och uppåt.

bosse.norvinge@akeri.se

